

Народна скупштина
Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу
Председник Одбора
Владимир Ђукановић

Предмет: Разматрање годишњег извештаја о раду Агенције за спречавање корупције

Поштовани господине Ђукановићу,

Приликом разматрања годишњег извештаја о раду Агенције за спречавање корупције (у даљем тексту: „Агенција“), имајући у виду надлежности Одбора, као и препоруке које је дала сама Агенција, позивамо Одбор да приликом расправе и формулисања предлога закључака има у виду и следеће:

1. Да је Агенција препоручила **да се Закон о финансирању политичких активности допуни** ради прописивања адекватних санкција за сва забрањена понашања као и измене Закона о избору народних посланика ради дефинисања појма групе грађана; да поред тога постоје бројна друга питања која би требало уредити изменама овог закона, од којих су нека поменута у препорукама ОЕБС/ОДИХР; да су измене овог закона планиране Акционим планом за Поглавље 23 ЕУ интеграција, али да спровођење тих активности касни већ годинама¹; да у вези са могућим начинима измене овог закона постоје бројни предлози, између осталог и они које је давала Транспарентност Србија,² као и добра решења из упоредне праксе; да је почетком јуна 2021. објављено да је Радна група Владе доставила ОДИХР нацрт измена и допуна Закона, али да, супротно законским обавезама овај нацрт није изнет на јавну расправу нити је уопште објављен³; да су поједине измене тог закона (далеко мањег обима) наговештене у радном документу који је настао током Међустраничног дијалога⁴ под покровитељством Народне скупштине и ЕУ парламента, као и у Споразуму о унапређењу услова за одржавање избора⁵.

Стога предлажемо да се Одбор у најскорије време **организује јавно слушање о изменама Закона о финансирању политичких активности** и да предложи закључак у којем би се радна група Владе за сарадњу са ОЕБС и КДИЉП (ОДИХР), **обавезала да отвори јавну расправу о изменама овог закона.**

У вези са тим подсећамо да је Одбор за правосуђе и управу пре него што је усвојен актуелни Закон о финансирању политичких активности одржао јавно слушање 12. маја

¹ <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/30402/revidirani-akcioni-plan-za-poglavlje-23-i-strategija-razvoja-pravosudja-za-period-2020-2025-22072020.php>

²

https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Predlozak_za_panel_diskusiju_o_Zakonu_o_finansiranju_politickih_aktivnosti_TS_i_TI_Ceska_22.6.2021.pdf

³ <https://www.cins.rs/tajni-nacrt-sta-sve-donose-izmene-pravila-o-finansiranju-izborne-kampanje/>

⁴

http://www.parlament.gov.rs/Me%C4%91ustrana%C4%8Dki_dijalog:_Unapre%C4%91enje_uslova_politi%C4%8Dkog_nadmetanja_u_Srbiji_42693.941.html

⁵ http://www.parlament.gov.rs/upload/documents/dokumenta/013-217_21_Sporazum.pdf

2011⁶, а да од тада у Народној скупштини није била организована целовита дебата о примени овог важног акта.

2. Да је Агенција предложила **допуне Закона о лобирању** тако да се пропише да подаци из извештаја о раду лобиста и обавештења о лобистичким контактима лобираних лица, као и о евиденцијама органа власти буду јавни; да је недавно објављено истраживање Транспарентности Србије⁷ показало да овај закон није донео промене у погледу веће јавности поступка припреме закона и других општих правних аката; да постоји простор да и сама Народна скупштина повећа јавност свог рада у погледу лобистичких активности и објављивања предложених амандмана;⁸ да је лобирање било предмет евалуације Србије од стране Групе земаља за борбу против корупције, како у четвртном кругу евалуације из 2015, за који је нови извештај Влада Србије требало да поднесе до краја октобра 2021, тако и у петом кругу, где је евалуација у току⁹.

Стога предлагемо да **Одбор, односно Народна скупштина**, кроз закључке укаже Министарству правде **на неопходност да се допуни Закон о лобирању**, те да сама Народна скупштина кроз јавно слушање о примени овог закона и на друге начине помогне успешнију примену овог закона и обезбеди већу упознатост јавних функционера и службеника са обавезама које проистичу из тог закона.

3. Да је Агенција указала на потребу да овлашћени предлагачи закона поштују обавезу да **достављају нацрте закона Агенцији**, ради давања мишљења о процени ризика корупције у законима из области посебно ризичних за настанак корупције; да је у недавно објављеном истраживању Транспарентност Србија утврдила да та обавеза није поштована током 2020. и 2021. у великом броју случајева¹⁰; услед тога су и предлагачи, али и народни посланици остали ускраћени за прилику да уоче и отклоне евентуалне коруптивне ризике.

Стога предлагемо да Одбор, односно Народна скупштина, кроз закључке обавезу надлежна министарства, а имајући у виду надлежности Одбора, пре свега Министарство правде, **да редовно достављају Агенцији за спречавање корупције нацрте закона** ради давања мишљења о ризицима од корупције у прописима, али и да **у образложењу предлога закона наведу на који начин су поступили по препорукама Агенције**.

6

http://www.parlament.gov.rs/Odr%C5%BEano_javno_slu%C5%A1anje_o_Predlogu_zakona_o_finansiranju_politi%C4%8Dkih_aktivnosti.11324.941.html

⁷ https://www.transparentnost.org.rs/images/publikacije/KORUPTIVNI_RIZICI_U_PROPISIMA_I_LOBIRANJE.pdf

8

https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Inicijativa_TS_za_pove%C4%87anje_transparentnosti_Skup%C5%A1tine_-_amandmani_i_lobiranje.pdf

⁹ <https://www.acas.rs/greco-grupa-drzava-za-borbu-protiv-korupci/?pismo=lat>

¹⁰ https://www.transparentnost.org.rs/images/publikacije/KORUPTIVNI_RIZICI_U_PROPISIMA_I_LOBIRANJE.pdf

4. Да је Агенција уз годишњи извештај о свом раду **објавила и Извештај о спровођењу ревидираног Акционог плана за поглавље 23 – потпоглавље „Борба против корупције“**,¹¹ у којем се указује на бројна кашњења и друге проблеме у реализацији овог основног планског документа за борбу против корупције, али даје и 15 конкретних препорука за њихово решавање. Да је Министарство правде је објавило извештај о реализацији ревидираног АП за поглавље 23 у прва два тромесечја, за који стоји да га је израдило Координационо тело за спровођење Акционог плана за поглавље 23¹². С друге стране, нема доступних података да је ово тело у назначено доба израде извештаја (јул 2021) или потом уопште одржавало седнице, па се стога поставља питање да ли он уопште разматран од стране тог тела или представља само сет прикупљених информација и оцена о испуњености мера које су дали поједини обвезници Акционог плана (министарства, Агенција за спречавање корупције и други). Објављивање овог извештаја такође указује на то да ће у праћењу спровођења активности у области борбе против корупције постојати двојство које би требало избећи. Наиме, иако је Законом о спречавању корупције, Агенција добила у надлежност да прати спровођење мера које се тичу АП 23- потпоглавље „Борба против корупције“, о истим питањима извештава и Владино Координационо тело. То ствара могућност да Агенција и Координационо тело дају различите оцене испуњености обавеза по истим питањима. Није предвиђен механизам који би разрешио евентуално спорне ситуације. Разлике између извештавања ова два државна органа су могуће у погледу оцене које би дали у вези са истом активношћу, али је већ сада извесно да ће се јавити у погледу самог начина оцењивања. Док Агенција разматра да ли је активност спроведена или не, без давања „међуоцена“ које би на неки начин вредновале то што је урађено нешто, али не и све што је било тражено, Координационо тело Владе смањује утисак о неостварености АП давањем таквих додатних оцена.

Стога предлагемо да Одбор, односно Народна скупштина, кроз своје закључке, **обавежу Владу да унапреди текст Акционог плана за поглавље 23**, тако да се омогући делотворнији надзор над његовим спровођењем, и да обезбеди да Координационо тело за спровођење тог акционог плана предузме мере за реализацију активности које нису испуњене на време или на начин који је планиран.

У Београду, 3.11.2021.

За Транспарентност Србија

Програмски директор

Немања Ненадић

¹¹ https://www.acas.rs/wp-content/uploads/2021/03/ASKpoglavlje_23web1.pdf

¹² <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/33945/izvestaji-o-sprovodjenju-revidiranog-akcionog-plana-za-poglavlje-23.php>